

Zpravodaj Klubu čtenářů Bohumila Hrabala

N Y M B U R S K Ý

PÁBITEL

číslo 41

NOVÁ KNIHA JAKO PŘIPOMENUTÍ

Jak ten čas letí

Všichni, kdo měli Bohumila Hrabala rádi, si nemohli nepřipomenout, že 28. března to bude již devadesát osm let, kdy se v Balbínově ulici v Brně – Židenicích narodil budoucí velký pábitel a že 3. února uplynulo již patnáct smutných let, co od nás pan spisovatel odletěl na křídlech holubů.

Určitě se na nás teď dívá ze svého literárního nebe a bručí: Co si to zase v tom mém kdysi milovaném Nymburce vymysleli za ptákoviny? Když ale uvidí, že jde o knihu, určitě se zlobit nebude a když ještě navíc u toho cinknou sklenice s nymburským pivem, pak bude i z jeho strany všechno požehnáno.

Pavel Fojtík a Jan Řehounek si před několika měsíci sedli a společně uchytili hrabalovskou knížku, po níž zcela jistě sáhnou nejen „skalní“ hrabalovci, ale i čtenáři, kteří mají rádi ono městečko, kde se kdysi, v Hrabalových příbězích, zastavil čas, ale ve skutečnosti plynul dál. Našli pochopení na nymburské radnici, v jejímž rozpočtu byla vyčleněna potřebná finanční částka, za což patří Městu Nymburk obrovský dík, a knížka právě přichází na knihkupecké pulty.

Pavel Fojtík napsal pro první část knížky zasvěcený životopis spisovatele a mimořádného člověka Bohumila Hrabala. Vedle obecně známých fakt odkrývá i méně známé skutečnosti ve vztahu Hrabala k Nymburku a naopak. Životopis je doplněný i řadou dokumentárních fotografií.

Jan Řehounek vyfotografoval místa, o nichž Bohumil Hrabal psal, tak, jak vypadají dnes, a jeho texty konfrontoval s historií i současností v textech svých.

Čtenář si tak, „jedním vrzem“ připomene spisovatele, jenž proslavil Nymburk jako málokdo, a projde městem, jehož zákoutí ani dnes nepostrádají nostalgii, kouzlo starých časů, a mohou nabídnout jak krásu přírody, tak nádherné výsledky práce mnoha generací zdejších obyvatel, na nichž oko se zalíbením spočine.

Knížka Nymburkem ve stopách Bohumila Hrabala je vybídnutím pro čtenáře, aby se i on vydal na putování, nejen na jejich stránkách, ale i ulicemi města a na místě samém si připomněl spisovatelovo vyznání: „Tisíce kilometrů, které jsem prochodil starým Nymburkem, to všechno, co jsem žil a prožil, je obsah nebo šifra mého psaní.“

Stalo se již tradicí, že se v březnu scházejí v nymburském muzeu členové Klubu čtenářů Bohumila Hrabala a všichni, kteří chtějí přijít, aby si připomněli, že jeho dílo stále žije. V některých letech to bylo u příležitosti výstav, jindy při besedě, letos to bude při křtu knížky.

A tak si vás dovolujeme pozvat do Vlastivědného muzea v Nymburce ve středu 28. března v 15 hodin. Při křtu knihy Nymburkem ve stopách Bohumila Hrabala si připomeneme nejen osobnost spisovatele a den jeho narození, ale i fakt, že březen pro nadšené čtenáře zůstává stále měsícem knihy, ačkoli si na to, bohužel, už nehrajeme.

Nymburkem ve stopách Bohumila Hrabala

Pavel Fojtík
Jan Řehounek

Jiří Menzel

Lekce rytířskosti

Vždycky jsem byl pyšný na svoji fyzickou zdatnost (na niž nevypadám), kterou rád čas od času předvedu a překvapím výkonem, který by nikdo ode mne nečekal.

Nicméně občas (a teď čím dál tím častěji) jsem víc překvapen já sám tím, jak se mi silácký kousek nepovede, a tak kamarádům, před kterými jsem se vytahoval, tou trapnou blamáží udělám radost. Nepochlubím se trapasem z poslední doby, potěším vás vzpomínkou na něco, co se stalo velmi dávno, na mou ostudu, která je spojena s andělskou bytostí, jemnou a křehkou ženou – manželkou pana Hrabala.

Jezdával jsem často do Kerska k Hrabalům do jejich lesního útulku a bylo mi s nimi dobře. Jednoho krásného jarního dopoledne plného teplého slunečního svitu jsem tam zastihl pana Hrabala

pokračování na str. 2

Jiří Menzel: Lekce rytířskosti

dokončení ze str. 1

samotného. Paní byla u sousedů na kanastě. Bylo krásně, oba jsme byli naladěni lyricky, schylovalo se k obědu, dostali jsme hlad a chyběla nám ženská bytost. Nabídl jsem se, že panu Hrabalovi jeho paní přinesu. Ne že pro ni doběhnu. Že ji přinesu.

Vyzdvihl jsem ji v sousedním domku od karet, vzal do náručí a nesl lesní cestičkou k brance Hrabalovy zahrádky. Sluníčko prosvítalo řídkými ještě větvemi, pan Hrabal stál ve dveřích domku, vyhlížel nás a já mu právě uděloval lekci rytířskosti a galantnosti - nesl jsem paní Hrabalovou, abych ji panu Hrabalovi složil k nohám.

Složil jsem ji o hodný kus dřív. Nějaký hloupý kořen číhal ze země a vynořil se pod mýma nohama tam, kde jsem ho neviděl. Klopýtl jsem a paní Hrabalovou upustil na záda z výšky jednoho metru.

Toho dne vařil a oběd podával pan Hrabal sám. Paní musela ulehnout s pochroumaným hřbetem. Byl jsem rytířem jen několik minut. Pan Hrabal musel být samaritánem víc jak týden, zůstat doma a ženu kurýrovat.

Zase bych rád někoho poponesl, ale raději si to už odpustím. Nevím čím to je, ale zdají se mi ty slečny a paní čím dál těžší.

Střemhlavý let v kleci

Nakladatelství King v Liberci vydalo knihu Josefa Krále „Střemhlavý let v kleci“, s podtitulem „hovory s Bohumilem Hrabalem a jiné texty“.

Kniha je rozdělena na tři části: Střemhlavý let v kleci, Hranaté míčky s hřebíčky I. – II., a Sametové míčky s hřebíčky, přičemž první část je hrabalovská.

Jde o osobitě svědectví o setkáních Josefa Krále s Bohumilem Hrabalem v letech 1984 až 1986, v době, kdy psal trilogii Svatby v domě, Vita Nuova a Proluky.

„Naléhavost vnitřního proudu mě přivedla k psaní až v šestačtyřiceti letech, muselo uběhnout ještě hodně času, než jsem texty sestříhal do knihy, jak se to dělá s příliš rozbujelým živým plotem, a věnoval ji panu Hrabalovi, protože jiný v úvahu nepřicházel, i když jsem prolístoval dva slovníky českých spisovatelů,“ říká Josef Král.

„...zanedlouho jsem platil a pan Hrabal čekal před hospodou: šli jsme úzkými ulič-

kami a povídali si na nábrežích s líbajícími se milenci, ospalými kachnami, jako bychom hráli čtyřručně na klavír, nezapomněl jsem mu povědět, že náš selský rod pochází z Kovanic u Nymburka: strejda Fanda trénoval dlouhé tratě podle Labe až do Poděbrad a já chvíli běžel s ním a pak čekal u vrbiček... už z dálky jsem slyšel těžký dech, protože od rána dělal na polích, snil o dalších medailích a pohárech, kterých měl už plný pokoj: večer se vracel strejda Jan z Nymburka, kde dělal účetního v pivovaru, třicetiletý pan Hrabal se rozbíhal k psaní a už tehdy psal krásné věty: *Nač třeba slov, když mluva srdce je tak jednoduchá, nač ještě slov, kdy myšlenky jako hejna sněžných sov se slétají neslyšně naproti větroví. Tvá duše mi napřed odpoví, aniž slovo opustilo ústa. Jsou pro nás královstvím i místa pustá, usvědčilo ho stárnutí z naivitu, anebo věty platí zasuty v duši dodnes? zeptat se nechci, i když sedí vedle mne a právě se rozpomíná na strejdu Jana, účetního z jejich pivovaru a díví se, jak je svět malej, sedmnáctka zabrzdila, cinkla a odjela, zamávali jsme si a hned jsem přeskočil nízkou zídku na svahu zarostlém křovím a vypouštěl deváté pivo na místě, kde odstřelili obrovský Stalinův pomník...“*

Jiří Pechar v předmluvě napsal: U Bohumila Hrabala nacházel Král po určitou dobu pro svoji niternou potřebu psát povzbuzující porozumění, a tak Hrabalova postava hraje podstatnou roli v textovém souboru Střemhlavý let v kleci z roku 1988, který je mu ostatně věnován. Král za ním několikrát přijíždí z Liberce do Prahy a hovořívají pak spolu mezi čtyřma očima, což znamená, že někdy musí trpělivě počkat, až se Hrabal odpoutá od společnosti, která ho obklopuje v restauraci U zlatého tygra - společnosti, ke které jeho mladší obdivovatel, jak říká, nechtěl patřit a kde se celebroyaly „rituály s hledáním perliček na dně, jako by pivo mělo duši a mohlo nahradit opravdové bratření“.

– řeh –

Jiří Menzel:

Hezký obláček pro pana Hrabala

Rok 1997 začal nějak špatně. Na začátku února nás opustil pan Hrabal. Mnoho lidí mi tisklo ruce, telefonovalo, a dokonce jsem dostal i několik kondolenčních dopisů, jako bych byl Hrabalovým příbuzným. Byl trochu jako můj starší bratr, znali jsme se přes třicet let a v dobách, kdy jsme spolu pracovali, nebo naopak oba pracovat nesměli, jsme byli v častém a úzkém kontaktu.

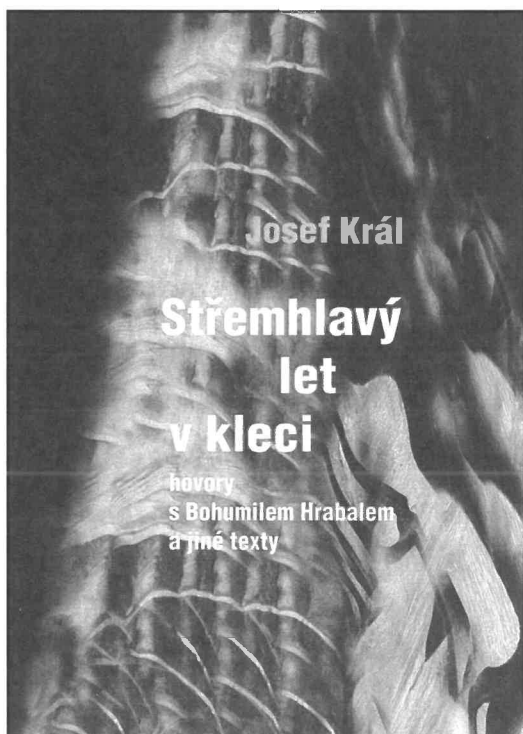
Byl jsem také osloven z několika stran, abych se k jeho smrti vyjádřil. Nějak mi to nešlo. Smutek, nekrology a pohřební řeči mi s panem Hrabalem nejdou dohromady. Byl to člověk střízlivě životní radosti. Nic mu nebylo vzdálenější než sentimentalita a obřadná vážnost.

Poznal jsem ho a zamiloval se do něj nejdřív jako čtenář. Publikovali ho po časopisech a já jsem se s vášní vrhal na všechny jeho texty, které se objevily. Přitahovaly mne svou syrovostí, nelíčeností a samozřejmým humorem. A když jsem měl konečně možnost se s ním setkat osobně, dodal jsem si odvahy a položil mu otázku, která mi už dlouho ležela v hlavě: Proč jsou jeho texty, aniž by ztratily humor, plné katastrof, zranění, nehod, událostí, od kterých lidé slabších povah, jako jsem já, většinou odvracejí oči. Jak to, že o nich čtu se slzami v očích a zároveň se i směju. Jak to, že všem, nad kterými se obyčejně truchlí, se směju a přitom nemám pocit cynismu.

Pan Hrabal ale taky všechny ty dryáky a surovosti života popisoval beze stínu deprese či beznaděje. Naopak, učil nás být na ně připraven, snášet život v jeho tvrdosti a nikdy neztratit smysl pro humor. To byla jeho střízlivá láska k životu, že od života neodděloval smrt. To byl jeho nesentimentální vztah k lidem, který ho vedl k tomu vidět lidi takové, jací jsou. Jací jsou se všemi chybami i neřestmi, politování i pomilování hodní. Učil nás pan Hrabal mít lidi rád.

Dost dobře jsem se neuměl připojit k slzám a smutečným projevům nad jeho rakví. Vím dost přesně, kam a kterými třemi slovy by mne pan Hrabal poslal, kdybych se pustil do pohřebních řečí. Udělal jsem to jediné, co jsem mohl. Popřál jsem mu tam nahoře hezký obláček.

Se souhlasem autora převzato z knihy Jiřího Menzela TAK JÁ NEVÍM vydané v závěru roku 2011 nakladatelstvím MOTTO. Děkuje Ivanu Kotovi.

Kvůli Hrabalovi studuje češtinu

Na Hrabalovo Kersko v květnu loňského roku přijela polská studentka bohemistiky Martyna Szczerbińska a vzápětí podepsala přihlášku do Klubu čtenářů Bohumila Hrabala. Už tehdy velmi litovala, že neměla možnost navštívit Nymburk a podívat se do Muzea Bohumila Hrabala. Protože podzim trávila na studijním pobytu na univerzitě v Brně, využila této příležitosti a 2. listopadu přijela do Nymburka. Se zájmem si prohlédla Hrabalovu stálou expozici v muzeu, navštívili jsme Literární kabinet Bohumila Hrabala v městské knihovně a prošli jsme město. Naše rozhovory se samosebou točily kolem Bohumila Hrabala, a tak jsem se jí zeptal, jak se k němu vlastně dostala.

„Poprvé jsem o Hrabalovi slyšela jako posluchačka rozhlasu v nějakém publicistickém pořadu a na základě toho jsem si půjčila v knihovně Ostře sledované vlaky. Po jejich přečtení jsem si řekla, že na tom autorovi zřejmě něco bude... tak jsem si půjčila další knížku, pak zase další. Jenže jsem byla ještě v té době hodně mladá, bylo mi asi patnáct, a blbá – nějak jsem ty jeho příběhy nechápala, byla jsem z nich trochu zmatená. Sice se mi strašně líbily, dávalo se z nich vycítit nějaké kouzlo, ale přece jenom jsem byla příliš mladá, abych tomu aspoň částečně porozuměla. Teprve později jsem pochopila, že Hrabala musíte přečíst víckrát a i potom, když si ho přečtete mnohokrát za sebou, v něm nacházíte něco nového, něco, co jste v něm předtím nehledali.“

Na střední škole, když se blížila maturita, zvolila jsem si na prezentaci k ústní zkoušce z polštiny literární téma o Hrabalovi. Z dnešního pohledu to vidím tak, že tehdy to byla velká výhoda, protože kantori tíměří nevěděli, o kom a o čem mluvím. Jako téma jsem zvolila Psychologicko - filozofický portrét Hrabalova hrdiny a prezentaci knížek Příliš hlučná samota a Autičko.

Po maturitě jsem se musela rozhodnout, jaký obor zvolit pro vysokou školu. Protože jsem se kvůli Hrabalovi začala intenzivně zajímat o českou literaturu a kulturu a protože v tom roce otevírali na Slezské univerzitě v Katovicích, v rámci tamější slavistiky, obor „bohemistika“, tak jsem to zkusila a podařilo se mi to. Teprve později jsem si uvědomila, že jsem v podstatě měla tehdy obrovské štěstí. Těsně po maturitě mi totiž došlo, že chci studovat jenom češtinu, nic jiného, a právě tento rok otevírali tu bohemistickou skupinu – další taková možnost v rámci slavistiky na naší fakultě se pak objevila, pokud se nepletu, až v roce 2010, a to už jsem byla ve třetím ročníku svého studia.“

Jestliže jste chtěla češtinu studovat kvůli Hrabalovi, předpokládám, že jste si ho zvolila i pro svoji bakalářskou práci.

„Můj zájem o Hrabala se v průběhu studia stupňoval, proto jsem si ho opravdu zvolila pro bakalářskou práci - téma bylo Podmětmost hrdiny - vyprávěče v próze Bohumila Hrabala. V první části to byl hrdina - vyprávěč jako fiktivní postava, v Příliš hlučné samotě, Obsluhoval jsem anglického krále a Ostře sledované vlaky. V druhé části jsem se soustředila na hrdinu - vyprávěče Hrabala, tedy autobiografického, tam bylo Autičko a Kdo jsem.“

Když jsem přišla za vedoucí mojí bakalářské práce s hrabalovským tématem, ne-

chtěla mi dovolit o něm psát, v Polsku takových prací totiž vzniklo až až. Jenže já věděla, že musím psát o Hrabalovi, tak jsem bojovala, hádala jsem se s ní, ať mi řekne jakékoliv jiné hrabalovské téma. Nakonec jsem si to svoje uhájila.“

Jak to pak, po úspěšné bakalářce pokračovalo?

„Pro magisterskou práci, která je překladatelská, jsem už ale Hrabala jako takového zvolit nemohla, protože od něho je u nás snad všechno přeložené. Ne že by ale byly všechny překlady dobré.“

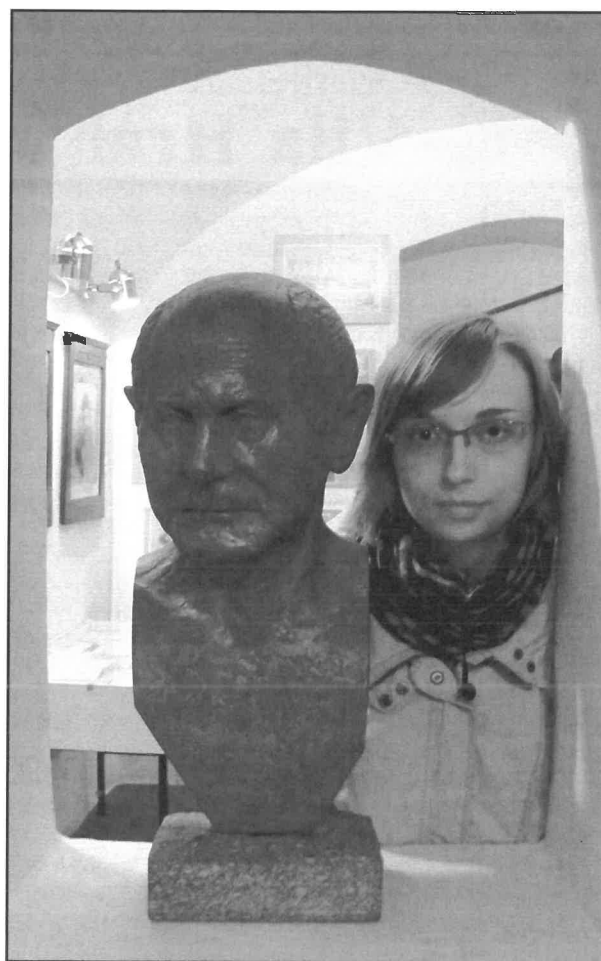
V roce 2009 jsem byla v Brně na Letní škole slovanských studií na intenzivním kursu češtiny. V té době už jsem si začala formulovat téma bakalářské práce a sháněla literaturu. Při výletu do Telče jsem vešla do knihkupectví a ptala se po knížkách, nikoli od Hrabala, ale o Hrabalovi. Bylo jich tam několik, nicméně všechny jsem už četla. Našla jsem tam ale knížku Pohledy pro Bohumila Hrabala od Vladimíra Sainera. O Sainerovi jsem nikdy neslyšela, ale knížku jsem si koupila.

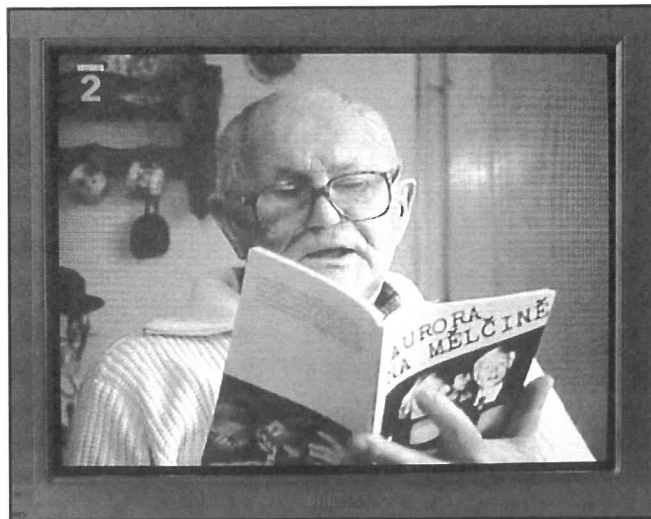
Ve čtvrtém ročníku jsem jela na stipendium do Prahy a zřejmě pod intenzivním vlivem češtiny a prostředí mne tady napadlo, že bych mohla tu Sainerovu knížku přeložit. Napsala jsem o tom záměru z Prahy e-mail panu profesorovi, který mě vede, ten ale zareagoval ostře negativně. Když jsem se vrátila domů, zjistila jsem, že pan profesor vůbec neví, o čem mluvím, ale když jsem mu knížku půjčila a přiložila k tomu pár stránek překladu, tak na příští přednášce, s knížkou v ruce, udělal takovou krátkou prezentaci pro všechny studenty. Když jsem viděla, jak mu září oči, věděla jsem, že mám vyhráno. Takže moje práce spočívá v překladu knihy, ten už mám hotový, a k němu musím napsat analýzu, na té budu pracovat nyní.“

Protože Martyna o Hrabalovi povídá s obrovským nadšením, zeptal jsem se na to, jak je to s oblibou Hrabalových knížek v Polsku.

„Oblíbený určitě je. Dokonce až tak, že to vypadá, jakoby ho polští čtenáři přijali za svého. Asi je to tím, že u nás žádný takový spisovatel není. Asi nám někdo takový chybí. Zdá se mi ale, že Poláci v jeho knížkách vidí především tu jeho hospodskou historku, že nejdou dál, do hloubky, nehledají filosofickou podstatu toho příběhu. My jsme totiž takový vážný národ, zakládáme si na historii... z toho je ale člověk taky občas unavený a hledá něco jiného. Nechci a nemůžu mluvit za všechny, protože já jsem trochu jiná. Já v Hrabalovi nacházím takovou tu temnou podstatu, která na podkladě jeho humorných historek tím naléhavěji vyplyne na povrch. Mám ráda Bohumila Hrabala - filosofa. A naprosto zbožňuji ty jeho depresivní myšlenky. „Vždyť nejkrásnější na člověku je špatná nálada (...)“ Jak psal Hrabal samotný: „Abych se mohl zjasnit, aby mi to tak trochu myslelo, musím mít napřed velice špatnou náladu.“ Zrovna tomu rozumím moc dobře, a snad proto je pro mě Hrabal spisovatel číslo jedna.“

Za rozhovor děkuje Honza Řehounek

Zvláštní svět literárního pábitele

V úterý 8. listopadu večer a ve čtvrtek 10. listopadu 2011 dopoledne vysílala Česká televize v cyklu Fero Feniče „Inventura Febia - sto Čechů dneška“ dokument „Zvláštní světy Hrabala a Fukse“, natočený v roce 1994.

První část se jmenovala „Bohumil Hrabal - spisovatel pohledem Jiřího Menzela“.

Jiří Menzel uvádí pana spisovatele formou čtení úryvků z Morytátu, který napsali čtenáři.

Když přečte: „...vždyť ty chlape hnusný, ty dědku senilní s pubertálními sklony, ty oplzlý sviňáku, ty patříš do kriminálu, mravnostní policie by si s tebou měla popovídat...“ reaguje Bohumil Hrabal: „Já jsem komediant číslo jedna a vy jste komediant číslo dvě!“

Vzápětí ale, jakoby se bál kamery, tváří se zadumaně a, jakoby se omlouval, že toho moc nenamluví, říká: „...takovej ten blábol jistej, to unikání, já vlastně když hovořím, tak utíkám. Já nemám rád hovor. Mám rád hovor, ale takovej ten hospodskej, kdežto takhle já jsem v jistém smyslu plachej.“

Při přehrabování ve fotografiích na psacím stole vzpomněl i na svoje setkání s prezidenty Václavem Havlem a Billem Clintonem: „Byl jsem u Tygra už než přišla suita pana prezidenta, prostě páni prezidenti a paní velvyslankyně. Seděli, pak si dali něco k pití, byl jsem požádán, abych přisedl. Řekl jsem: Páni prezidenti, nesmíte zapomínat,

že jste ve městě utajených infarktů... a pak jsem řekl: Pane prezidente Clintone, vy mi připadáte naprosto tak, jako Gary Cooper ve filmu V pravé poledne. Paní velvyslankyně mu to překládá a když mu to došlo, že je Gary Cooper a přijel v pravé poledne, tak se chytil za hlavu a srdečně se smál. A pak jsme si podali ruce.“

Dokument o Bohumilu Hrabalovi je cenný především jeho zachycením v autentickém prostředí chaty v Kersku, v atmosféře se zpívajícími ptáky, a v hospodách Hájenka a Domeček.

Film končí detailem Hrabalovy tváře a jeho oblíbenou hláskou: „Tím končím, tvá Máňa, éto kaněc filma!“

Architektonické a umělecké památky

Vila Hrabalka

Typickou ukázkou středostavovského bydlení konce třicátých let 20. století je vila Marie a Františka Hrabalových, rodičů spisovatele Bohumila Hrabala, V ulici Na Bělidle, č. p. 1661, na Zálabí.

Tehdejší ředitel pivovaru František Hrabal koupil parcelu v srpnu 1939, za jedenáct měsíců - 12. července 1940 proběhla kolaudace. Projekt provedl podle představ Marie Hrabalové nymburský stavitel ing. Ladislav Caňkář.

Bohumil Hrabal k tomu v Harlekýnových miliónech >ústy< své matky říká: »...

Další ocenění pro Postřižinské

Z Dočesné v Žatci, která se uskutečnila ve dnech 2. a 3. září 2011, si nymburský Postřižinský pivovar přivezl hned tři medaile. V konkurenci čtyřiceti pivovarů je to mimořádný úspěch. V kategorii tmavých ležáků získala zlatou medaili tmavá nymburská jedenáctka. Další zlatou medaili obdržel v kategorii polotmavých speciálů Něžný Barbar. Stříbrnou medaili si přivezl světlý čtrnácti-stupňový speciál.

jsem se odstěhovala s Francinem a Pepinem do vilky u řeky, do domu, který jsem si sama nakreslila, a zapomněla jsem, že tím jsem si sama nakreslila svoji past, past na Francina a Pepina, na svoje návštěvy, protože když byl ten byt nakreslený, tak každého uváděl v nadšení a závist, avšak když jsme se sem nastěhovali, přetahali jsme z pivovaru všechny ty krámy, byl ten dům na břehu Labe plný harampádí až po střechu... Avšak největší nesmysl toho stavení byla chodba, na kterou vyústily všechny dveře, chodba ne větší než koberec dva krát jeden a půl metru. Dveře z chodby, dveře ze špajzky, dveře do záchodu, dveře do kuchyně, dveře do ložnice a dveře do jídelny. A tak se stávalo několikrát za den, že na té malé chodbičce, v té malé hale někdo z naší rodiny, někdo z hostů byl přiskřípnut, několikrát za den v kuchyni nebo v jídelně ti zbyli tuhli, co to je za hrozný křik a nadávky, a omluvy...“ Autorskou licenci pana spisovatele nemůžeme ale brát příliš vážně.

V přízemí byla kuchyň, pokojík pro služku, jídelna, obytná hala a parádní pokoj, toaleta, koupelna a spíž, v patře byly ložnice a hostinský pokoj. Na exteriéru vily zaujme půlkruhový rizalit vystupující z pláště

budovy, který je v prvním patře zakončen balkonem, jež poskytoval uklidňující pohled do přírody a na Labe.

Hrabalovi se švagrem Josefem (strýcem Pepinem) bydleli ve vile až do své smrti. Po úmrtí matky v roce 1970 Bohumil Hrabal a jeho bratr Břetislav prodali vilu Okresnímu ústavu národního zdraví v Nymburce, který ji přebudoval na svobodárnu.

V roce 2009 bylo proti vile na labském břehu vybudováno odpočinkové zastavení na Labské cyklostezce U Tří koček.

S Hrabalem za budoucími maturanty

Petra Drholce známe jako herce Jihočeského divadla v Českých Budějovicích, který se ve své profesní dráze velmi intenzivně věnoval inscenacím z děl Bohumila Hrabala.

Inscenaci Taneční hodiny pro starší a pokročilí hráli na Malé scéně Jihočeského divadla od premiéry 13. prosince 1997 až do roku 2007 celkem stoosmáctkrát. Potom představení obnovili s Kateřinou Janečkovou v Rock Café na Národní třídě, tam se hrálo mezi 30. březnem 2009 a 24. únorem 2010 celkem desetkrát. Kromě toho Petr hrál ještě v Ostře sledovaných vlacích v Mostě a v Harlekýnových milionech v Českých Budějovicích. Sám nastudoval literárně - divadelní koláž z Příliš hlučné samoty, která měla premiéru 10. března 1994 v Budějovicích - tu hrál asi padesátkrát. S tímto představením byl také pozván do Českého centra v Paříži, kde ho, společně s francouzským hercem Hervé Vaudanem, zahrál čtyřikrát ve dnech 30. května až 2. června 2001. „Nejprve hrál Francouz svou úpravu, v druhé půlce večera jsem hrál já. Na podzim se hrálo jednou v Praze v divadle Na Prádle v opačném pořadí. Nejprve já a potom Hervé,“ vzpomíná.

Několikrát také Petr Drholec vystoupil v doprovodném programu Hrabalova Kerska. Nyní je již v důchodu, na svého Mistra, kdysi také kolegu v Divadle S. K. Neumanna, ale nezapomněl. Navštěvuje střední školy a s pořadem „Kdo je Bohumil Hrabal“ se snaží osobnost světového autora (kterého mladí „moc neberou“, především proto, že se o něm ve vyučování literatury dozvědí opravdu jen velmi málo) přístupnou a zajímavou formou přiblížit.

Že se mu to daří, dočteme se z reakcí studentů i pedagogů.

S Petrem Drholcem o Bohumilovi Hrabalovi - 15. dubna navštívil Obchodní akademii v Pelhřimově Petr Drholec, herec Jihočeského divadla v Českých Budějovicích, s literárním pořadem o Bohumilu Hrabalovi. Po loňské, velmi kladné zkušenosti jsme letos neváhali a pana Drholce opět pozvali, aby studenty čtvrtého ročníku seznámil s životem a dílem významného českého spisovatele, vzpomínal na řadu osobních setkání s autorem i jeho ženou Eliškou, zvanou Pipsi, a především přečetl či zarecitoval vybrané úryvky z Hrabalových děl.

V téměř hodinu a půl trvajícím pořadu vyprávěl Petr Drholec o autorově dětství, nevalném školním prospěchu, o různých profesích, které vykonával, vzpomínal na návštěvy v Kersku a společné debaty o umění, vysvětlil studentům Hrabalovu unikátní roli v české literatuře doby normalizace, přiblížil i poslední ženu Hrabalova života, americkou studentku April - Dubenku. Životopisné údaje a osobní vzpomínky byly proloženy profesionálně přednesenými ukázkami z děl.

Celý pořad byl velmi zajímavý, zprostředkoval studentům jiný pohled na spisovatele, než který získávají při běžné školní výuce, nechyběl humor a erotika. V záplavě

různých literárních a uměleckých nabídek, které se do škol po celý rok hrnou, patří pořad Petra Drholce k těm, které rozhodně stojí za zopakování v příštím školním roce.

Ing. Jaroslava Hánová

Kdo je Bohumil Hrabal? Tak přesně tato otázka byla zodpovězena žákům D3b a D4b ve středu 27. 2. Vtipnou a zábavnou formou přiblížil žákům život a dílo Bohumila Hrabala hostující člen činohry Jihočeského divadla Petr Drholec. Celé povídání začalo poněkud netradičně, a to úryvkem z knihy Taneční hodiny pro starší a pokročilí. Netradiční to bylo v tom, že si všichni přítomní, vyjma učitelky češtiny paní Kopačkové mysleli, že pan Drholec vypráví sám o sobě. Jak už jsem ale naznačil, nepovídal o sobě. Díky povídání se všichni přítomní dozvěděli, kde autor získával inspiraci pro světoznámá díla jako jsou Postržiziny, Ostře sledované vlaky anebo zatím poslední zfilmované - Obsluhoval jsem anglického krále. Protože přednášející pan Drholec se osobně znal

s panem Hrabalem, nechybělo také několik příhod s panem Hrabalem z běžného života. Také padla otázka tragické smrti umělce, kde jako nejpravděpodobnější se skutečně jeví sebevražda z důvodů stále se stupňujících zdravotních problémů spisovatele. Celé povídání nám jistě bude nápomocné při skládání zkoušky z dospělosti - maturity.

Když zavítá do písecké Střední průmyslové a Vyšší odborné školy herec Petr Drholec, bývalý člen činohry Jihočeského divadla, je to neklamné znamení toho, že se blíží maturitní zkoušky nejen z českého jazyka a literatury. Přijíždí pravidelně již několik let za studenty 4. ročníků se svým literárním pořadem o životě a díle českého spisovatele Bohumila Hrabala. Stejně tomu tak bylo letos v úterý 10. února. Ve více než hodinovém pořadu vyprávěl Petr Drholec, který se několikrát osobně setkal s B. Hrabalem, o jeho dětství, o studiích, která zpočátku nebyla příliš úspěšná,

o různých profesích, které vykonával, něžně vzpomínal na jeho milovanou ženu Elišku, přezdívanou Pipsi, a samozřejmě se zmínil o dalších životních etapách, které korespondují se společenskými a politickými událostmi 20. století v naší zemi. Životopisné údaje a historické události střídaly velmi pečlivě vybrané ukázky z několika Hrabalových děl. Některé byly humorné, provokující, erotické a vzbuzovaly úsměv ve tvářích studentů, některé přiměly studenty zamyslet se nad sebou samým, nad žebříčkem svých současných hodnot i nad vztahem ke svému okolí. Díky setkání s Petrem Drholcem, který kromě literárního a hereckého umění předává studentům i své názory a životní zkušenosti, mají možnost naši studenti proniknout alespoň trochu více do literární tvorby, která v poslední době není příliš mezi mladými lidmi populární.

*Mgr. Ludmila Klavíková,
učitelka humanitních předmětů SPŠ
a VOŠ Písek*

„Třicet pět let pracuji ve starém papíře, a to je moje love story. Třicet pět let lisuji starý papír a knihy, třicet pět let se umazávám literami, takže se podobám naučným slovníkům, kterých jsem za tu dobu vylisoval jistě třicet metrů, jsem džbán plný živé a mrtvé vody, stačí se maličko naklonit a tečou ze mne samé pěkné myšlenky, jsem proti své vůli vzdělán, a tak vlastně ani nevím, které myšlenky jsou moje a ze mne, a které jsem vyčetl, a tak za těch třicet pět let jsem se propojil sám se sebou a světem okolo mne, protože já když čtu, tak vlastně nečtu, já si naberu do zobáčku krásnou větu a cucám ji jako bonbon.“

Touto citací z knihy Příliš hlučná samota zahájil v úterý 11. března Petr Drholec svou přednášku na našem gymnáziu o Bohumilu Hrabalovi. Nutno však přiznat, že slovo přednáška není zrovna nejvhodněji zvoleno pro popsání hereckého koncertu Petra Drholce, proloženého vyprávěním vlastních zážitků s Hrabalem.

Stačilo pouhých pět minut jeho přednesu pro to, aby se z tělocvičny plné zrudlých dospívajících stali poslouchající diváci. Vyslechli jsme si úryvky nejznámějších knih jako Perličky, Taneční hodiny pro starší a pokročilí, Obsluhoval jsem anglického krále, Příliš hlučná samota, ale i z těch méně známých.

Petr Drholec nám ukázal i tu tvář Bohumila Hrabala, kterou ze školních lavic neznáme, a sice, že tento autor s velkým A propadl na reálném gymnáziu celkem dvakrát. Od té chvíle jsme přednášce naslouchali s větším ulehčením a zvláště pak u flegmatických studentů bylo slyšet spadnutí obrovského balvanu na parkety tělocvičny.

„Čtenář si večer před spaním vezme do postele knížku a čte a čte. Dočte ji do konce, odloží knížku na noční stolek a brýle také. Zhasne lampičku, otočí se na levý bok a usne. Takováhle knížka vůbec nemá cenu, aby byla čtena, natož pak psána,“ přednesl

Petr Drholec Hrabalovy úvahy o tom, jak by kniha neměla na čtenáře působit.

„Večer, čtenář si vleze do postele s knihou, leží, leží a najednou ho to zvedá. Čte v sedě na posteli. Dočítá tu knihu, stojí na tý posteli. Dočte poslední větu a kniha mu vypadne z ruky, brejle mu spadnou, lampu nechá svítit, barák nechá dokořán a v pyžamu běží přes celou Prahu tomu spisovateli naplácat držku,“ dodal Petr Drholec, jak by to naopak podle Hrabala vypadat mělo.

Do vyučovacích hodin jsme se po přednášce vraceli spokojenější a chytřejší. Kéž by byl každý autor, o kterém se učíme, tak lidský, jako byl Bohumil Hrabal.

*Kateřina Komorousová,
Gymnázium Tábor*

Pomyslné setkání s Bohumilem Hrabalem bylo v předvánoční době pohlazením

Doplňující informace o divadelním působení Bohumila Hrabala

V minulém čísle Nymburského pábitele jsme uveřejnili článek „Maryška, Francin, Pepin a Bogan na prknech, která znamenají svět“.

O divadelním působení Bohumila Hrabala v divadle S. K. Neumanna v Libni jsem uvedl: „Říkal, že když pracoval mezi 18. únorem 1959 a 31. prosincem 1961 v libeňském Divadle S. K. Neumanna jako kulisák, stanul jedinkrát na scéně jako jeden z davu, který volá Vivat! Ve skutečnosti vystoupil jako statista několikrát, například ve Třech mušketýrech (1961).“

Petr Drholec, který v té době v nynějším Divadle pod Palmovkou hrál, nám tyto neúplné údaje doplnil zasvěcenou informací a dokumentární fotografií.

Oním představením, kde Hrabal v davu volá Vivat!, byla Jiráskova Lucerna (premiéra 28. 10. 1960), když přichází na scénu paní kněžna. Mezi statisty se dále objevil ve hře N. Pogodina Aristokrati (premiéra 11. 11. 1960), ve Třech mušketýrech A. Dumase a R. Planchona (premiéra 31. 3. 1961), v Jiříkově vidění J. K. Tyla (premiéra 13. 10. 1961),

po duši pro studeny 4. ročníků. Pásmo složené z ukázek autorovy tvorby od jejích začátků po poslední texty přiblížil člen činohry Jihočeského divadla Petr Drholec. Fotografie z pořadu v posluchárně školy pořídil Tomáš Kulhánek ze třídy A4B. Své hodnocení nabízejí studenti třídy P4B:

Bylo to ve středu 19. prosince, kdy se studenti výstupních ročníků sešli s hercem panem Petrem Drholcem v aule naší milované školičky a společně vzpomínali na temná léta totalitního režimu, jejichž jedním z mála světél bylo i dílo dnes (ne) známého českého velikána Bohumila Hrabala. Pan přednášející, jež se znal osobně s Bohumilem Hrabalem, nám sérií recitálů, vyprávění, úryvků a vlastních zkušeností přiblížil svérázný a pro mnohé kontroverzní charakter osobnosti Bohumila Hrabala. Velmi si ceníme vstřícného, lidského, pří-

močarého, otevřeného a poutavého přístupu přednášejícího. Besedu hodnotíme více než kladně a doufáme, že podobných akcí, které zpestřují a obohacují výuku, bude přibývat...

*Kolařík & Trtík, P4B,
VOŠ Kutná Hora.*

O Hrabalovi a jeho Kersku v Právu

Deník Právo ve své příloze s TV programem z 10. září 2011 uveřejnil pětistránkovou reportáž z Kerska s titulkem Jaké je dnes Hrabalovo Kersko.

Klára Říhová v kulise hezky vystižené kouzelné atmosféry Kerska rozmlouvá o Bohumilu Hrabalovi se Zdeňkem Eliášem a manželi Janou a Bronislavem Kubovými. Nejen o tom, jaké to v Kersku bylo v době, kdy jeho alejemi procházel autor Slavností sněženek, nebo vysedával u piva se zdejšími starousedlíky v Hájence či v hospůdce U Pramene, ale i o současnosti, kdy vzpomínky na velkého pábitele pomalu blednou, ale jeho památku se zde snaží stále udržovat.

„Skamarádili jsme se přes plot, a když mu zemřela manželka, nejlepší ženská v Kersku, byl skoro pořád u nás a povíдали jsme si. Říkal, že mě učí proti mé vůli. Řeči se vedly o všem možném, o běžném životě, o malířství, filmu, ženských, on znal všechno, spoustu historek a taky skvěle vyprávěl vtípy. Byla s ním obrovská legrace, byl úžasný společník, můj druhý táta,“ vzpomíná v článku Zdeňk Eliáš.

Jana a Broňa Kubovi zase hovoří o slavnosti Hrabalovo Kersko, o současné pozitivní změně ve vztahu Kerska a mateřské obce Hradištko, na níž má Jana svůj velký podíl, neboť od posledních komunálních voleb vykonává funkci místostarostky, i o tom, co by chtěla obec udělat pro další zviditelnění Kerska a Hrabalova odkazu.

„Na rok 2014 chystají velkou slávu ke stému výročí spisovatelova narození. Chtějí do té doby lépe označit jeho stezku a vydat knihu, v níž nebudou chybět Hrabalovy výroky o „jeho“ Kersku,“ píše se v reportáži. - řeh -

Co se kde šustlo

- Základní škola Bohumila Hrabala v Praze - Libni na svého autora nezapomíná - v listopadu 2011 uskutečnili její žáci vlastní projekt Pábitelů z Libně.

- Polské nakladatelství Agora připravilo 17 publikací, v nichž představuje nejslavnější filmové adaptace české literatury. Vedle děl K. Čapka, J. Haška, J. Škvoreckého, V. Hav-

la a mnohých dalších, v nejkvalitnějších polských překladech, najdeme i Hrabalova díla, která se dočkala filmových přepisů.

- Kersko už není zachyceno jen v knihách Bohumila Hrabala. Před loňskými vánočními svátky byla v Lesním ateliéru Kuba v Kersku pokřtěna a poslána ke čtenářům knížka Jana Řehounka Pohádky z kerského lesa.

Zpravodaj Klubu čtenářů Bohumila Hrabala Nymburský pábítel. Registrace: MK ČR E 1088777. Vydavatel: Městská knihovna, Palackého 1749, 288 02 Nymburk, tel. 325 512 723. Šéfredaktor: Jan Řehounek, Všechnápská 1666/6, 288 02 Nymburk, tel. 603 238 523, e-mail: jan.rehounek@seznam.cz. Grafické zpracování: Kateřina Kvízová, Ječná 26, 288 02 Nymburk, tel. 603 297 094, www.kviz.cz, e-mail: kvizova@nymburk.cz. Tisk: Tiskárna Marie Blechová, Potoční ul., 288 02 Nymburk, tel. 325 513 025. Pro členy Klubu čtenářů Bohumila Hrabala zdarma, volně prodejné výtisky 10 Kč. Náklad 200 ks.